

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Marie Kocourkové a soudkyň JUDr. Magdaleny Ježkové a Mgr. Heleny Konečné ve věci žalobkyně **ThDr. K. K.**, zast. Mgr. Robertem Cholenským, advokátem v Brně, Bolzanova 461/5, proti žalovanému **Lesy České republiky, s.p.**, se sídlem v Hradci Králové, Přemyslova 1106/19, zast. Mgr. Jakubem Kotrbou, advokátem v Praze 1, Těšnov 1/1059, v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu, takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žalobkyně je povinná zaplatit žalovanému náklady řízení ve výši 14 526,82 Kč do osmi dnů od právní moci tohoto rozsudku do rukou jeho právního zástupce.

Odůvodnění:

Včas podanou žalobou na ochranu proti nečinnosti se žalobkyně domáhala vyřízení její žádosti o informace ze dne 14. 10. 2012.

V žalobě uvedla, že žádostí ze dne 14. 10. 2012, podanou o dva dny později, požádala žalobkyně žalovaného na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přístupu k informacím“), o poskytnutí kopie smlouvy mezi žalovaným a společností Mexx

Clanroy, uzavřené na dražby nemovitostí. Žalovaný žalobkyni na tuto žádost odpověděl sdělením ze dne 31. 10. 2012, ve kterém s odvoláním na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2004, č. j. 7 A 8 118/2002-37, uvedl toliko jím vybrané údaje z předmětné smlouvy a žádosti o poskytnutí kopie smlouvy nevyhověl, aniž by však vydal rozhodnutí o odmítnutí žádosti, naopak v závěru uvedl, že tím považuje žádost žalobkyně za vyřízenou. Žalobkyně s takovým postupem nesouhlasila, a proto proti němu podáním ze dne 13. 11. 2012, koncipovaným duálně jako odvolání a stížnost podle ustanovení § 16, resp. § 16a odst. 1 písm. b) zákona o přístupu k informacím, brojila. Na základě tohoto podání, jež bylo posouzeno a projednáno jako stížnost a jako o takové o něm bylo rozhodnuto, vydal Ing. M. G., ekonomický ředitel pověřený řízením žalovaného, rozhodnutí ze dne 5. 12. 2012, jímž postup žalovaného při poskytování informace jako správný potvrdil.

K tomu žalobkyně odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 5. 2008, č. j. 1 As 17/2008-67, a pokládala za neúčelné předkládat soudu v tomto smyslu další argumenty. Za důležité však považovala vyřešit dvě otázky právní povahy, a to 1. kdo je nadřízeným povinného subjektu, tzn. zda rozhodnutí vydané Ing. G. je vůbec možno pokládat za rozhodnutí nadřízeného orgánu žalovaného podle zákona o přístupu k informacím; a 2. zda na přípis žalovaného ze dne 31. 10. 2012 nelze pohlížet jako na rozhodnutí o úplném nebo částečném odmítnutí žádosti v materiálním smyslu, jež bylo nadřízeným orgánem potvrzeno. Konstatovala, že podle ustanovení § 20 odst. 2 zákona o přístupu k informacím, nelze-li podle § 178 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) nadřízený orgán určit, rozhoduje v odvolacím řízení a v řízení o stížnosti ten, kdo stojí v čele povinného subjektu. Dle žalobkyně je proto třeba zabývat se otázkou, zda lze nadřízený orgán žalovaného určit podle citovaného ustanovení správního řádu. Podle ustanovení § 178 odst. 1 této právní úpravy je nadřízeným správním orgánem ten správní orgán, o kterém to stanoví zvláštní zákon. Neurčuje-li jej zvláštní zákon, je jím správní orgán, který podle zákona rozhoduje o odvolání, popřípadě vykonává dozor. Ustanovení § 15 písm. g) zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o státním podniku), dává zakladateli podniku, vymezenému v ustanovení § 3 zákona o státním podniku, právo a povinnost požadovat informace o hospodářské činnosti a stavu majetku podniku a na kontrolu a ověřování těchto informací způsobem stanoveným zvláštním předpisem, a podle § 15 písm. h) zákona o státním podniku zakladatel kontroluje, zda potřeby státu, které podnik svou podnikatelskou činností zabezpečuje, jsou zajišťovány účelně a hospodárně. Obdobně jsou ustanovením § 15 zákona o státním podniku určeny i další významné a rozsáhlé pravomoci zakladatele vůči státnímu podniku a jeho orgánům. Jeví se tedy dle žalobkyně více než pravděpodobným, že nadřízeným orgánem žalovaného příslušným k projednání stížnosti žalobkyně v souladu s ustanovením § 3 odst. 1 zákona o státním podniku není jeho generální ředitel, případně jiná v jeho čele stojící osoba, nýbrž Ministerstvo zemědělství ČR. Tomu však podání žalobkyně nebylo vůbec předloženo.

Žalobkyně konstatovala, že právní povahu přípisu žalovaného ze dne 31. 10. 2012, č. j. LCR099/14/000964/2012, sp. zn. LCR046827/2012, je třeba posuzovat

zejména z hlediska jeho obsahu. Žalobkyni je jím sdělováno, že její žádost o informace pokládá povinný subjekt za „plně vyřízenou“ tím, že jí poskytl vybrané informace o obsahu smlouvy, o jejíž kopii žalobkyně požádala. Nejedná se proto o rozhodnutí o odmítnutí žádosti v materiálním smyslu, a to ani částečné, protože žalovaný netvrdí, že by žádost o informace byla neoprávněná, nýbrž že ji je na místě vyřídit popsáním způsobem. Za klíčové žalobkyně pokládá to, že žalovaný výslovně uvádí, že její žádost zcela vyřídil, nikoli tedy že by ji odmítl, a to ani zčásti. Fakt, že ve skutečnosti byla povinným subjektem poskytnuta jiná než požadovaná informace, na věci ničeho nemění a rovněž nasvědčuje této versi a tomuto výkladu.

Žalobkyně tak vyslovila přesvědčení, že o její žádosti nebylo do dnešního dne rozhodnuto, a k nápravě nevedly ani prostředky, které jí zákon dává k ochraně před nečinností povinného subjektu, když příslušné podání nebylo orgánu oprávněnému k rozhodnutí o něm vůbec předloženo, a bylo vyřízeno – arci s výsledkem pro žalobkyni negativním – samotným povinným subjektem.

V závěru žalobkyně konstatovala, že v rozhodované věci nastala situace vzpomínaná v ust. § 79 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), a s ohledem na to, že nadřízený orgán, Ministerstvo zemědělství České republiky, stížnost žalobkyně vůbec neprojednal, ale ta byla vyřízena k tomu neoprávněným orgánem, ekonomickým ředitelem žalovaného, je namístě počítat roční lhůtu pro podání žaloby ve smyslu ustanovení § 80 odst. 1 s.ř.s. ode dne, kdy marně proběhla lhůta stanovená zvláštním zákonem pro vydání rozhodnutí nebo osvědčení. Jestliže žalovanému došla žádost o informace dne 16. 10. 2012, tato lhůta, jež je v souladu s ustanovením § 14 odst. 5 písm. d) zákona o přístupu k informacím patnáctidenní, marně uplynula dne 31. 10. 2012. Žalobkyně se tak domáhá, aby žalovanému byla uložena povinnost vyřídit do tří dnů od právní moci rozsudku žádost žalobkyně o informace ze dne 14. 10. 2012.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že podoba poskytnutí informace není po formální stránce konkrétně vymezena, natož pak aby měla například podobu rozhodnutí či jiného obdobného aktu. Z toho důvodu byla žádost žalobkyně vyřízena poskytnutím požadovaných informací prostřednictvím dopisu ze dne 31. října 2012. Žalobkyně se však na druhé straně domnívala, že její žádosti nebylo vyhověno, resp. mělo být dle ustanovení § 15 zákona o přístupu k informacím vydáno rozhodnutí o odmítnutí žádosti, proti němuž je možné brojit odvoláním.

Žalovaný ze skutkových okolností případu dovodil, že vyřídil věc bez vydání rozhodnutí, jelikož při kladném vyřízení žádosti o informace takový postup zákon o přístupu k informacím připouští a z povahy věci nemusí již být vydáváno další rozhodnutí. Žalobkyně se s tímto způsobem vyřízení žádosti neztotožnila a měla naopak zato, že byly naplněny podmínky resp. předpoklady pro vydání rozhodnutí, nikoli vyřízení věci dopisem, pročež postup povinného subjektu jako správního orgánu napadla zvláštním opravným prostředkem - stížností dle § 16a zákona o přístupu k informacím. O této stížnosti bylo následně rozhodnuto, když dle názoru

žalovaného vydané rozhodnutí splňuje z materiálního i formálního hlediska veškeré parametry vyžadované pro takový akt ustanovením § 68 správního řádu.

Žalovaný měl zato, že v posuzovaném případě nedošlo k bezvýslednému uplatnění prostředku proti nečinnosti (tzn. stížnosti dle § 16a zákona o přístupu k informacím), jelikož v důsledku jeho uplatnění bylo vydáno rozhodnutí, a pokud proti němu má žalobkyně coby žadatelka nějaké výtky, mohla a měla je uplatnit toliko formou napadení tohoto správního rozhodnutí. V daném případě tak dle žalovaného nebyly naplněny všechny předpoklady pro podání žaloby na ochranu před nečinností správního orgánu dle ust. § 79 a následující s.ř.s., tj. především předpoklad neexistence rozhodnutí správního orgánu a bezvýsledné vyčerpání prostředků na ochranu proti nečinnosti.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě reagoval i na námitku žalobkyně, která považovala za více než pravděpodobné, že nadřízeným orgánem žalovaného příslušným k projednání stížnosti není jeho generální ředitel případně jiná v jeho čele stojící osoba, nýbrž Ministerstvo zemědělství České republiky. Uvedl, že Ministerstvo zemědělství nevykává vůči žalovanému dozor ve smyslu veřejnoprávních předpisů, ale pouze kontroluje ekonomické fungování podniku žalovaného, obdobně jako například akcionář u akciové společnosti. Žalovaný není subjektem veřejné správy a není nadán vrchnostenskými pravomocemi a jako státní podnik v souladu s ustanovením § 2 odst. 1 zákona o státním podniku vykonává podnikatelskou činnost s majetkem státu vlastním jménem a na vlastní odpovědnost. Odkázal přitom na rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 1.4.2008, sp. zn. 30 Ca 162/2007, v němž řešil otázku nadřízeného orgánu, a to konkrétně ve vztahu k žalovanému, přičemž uzavřel, že nadřízeným orgánem žalovaného je v souladu s ustanovením § 20 odst. 5 zákona o přístupu k informacím generální ředitel žalovaného.

V replice k vyjádření žalovaného, žalobkyně vyslovila nesouhlas s názorem žalovaného, že její žádost o informace řádně vyřídil. Žalovaný dle žalobkyně jí přitom poskytl jiné informace, než byly požadovány.

Žalobkyně odkázala na rozsudky Krajského soudu v Brně ze dne 9. 1. 2007, č.j. 29 Ca 131/200626, ze dne 29. 6. 2007, č. j. 29 Ca 238/200625 a č. j. 29 Ca 300/200619, ze dne 15. 8. 2007, č. j. 31 Ca 112/200619, a na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 29. 1. 2009, č. j. 48 Ca 84/200848, kdy soudy za situace obdobné té, která nastala v rozhodované věci, žalobě na ochranu před nečinností správního orgánu vyhověly a povinnému subjektu nařídily ve stanovené lhůtě o žádosti o informace rozhodnout. Tvrdí-li žalovaný, že žalobkyně nevyčerpala všechny prostředky procesní obrany, je nutno poukázat na to, že požadované informace jí nebyly poskytnuty, a přitom nebylo vydáno rozhodnutí o odmítnutí žádosti ani poté, co žalobkyně podala na postup žalovaného stížnost ve smyslu ustanovení § 16a zákona o přístupu k informacím. Další prostředky, jak proti nečinnosti povinného subjektu bojovat, již žalobkyně k dispozici nemá, a jsou proto splněny všechny podmínky pro podání správní žaloby na ochranu před nečinností žalovaného.

Žalobkyně konstatovala, že žalovaný dále s odkazem na prejudikaturu Krajského soudu v Hradci Králové tvrdí, že nadřízeným orgánem povinného subjektu není Ministerstvo zemědělství, nýbrž generální ředitel žalovaného. Otázka stanovení nadřízeného orgánu je dle jejího názoru pro rozhodnutí o důvodnosti žaloby podružná, neboť žalobkyně se požadovaných informací nedomohla ani uplatněním stížnosti podle ustanovení § 16a zákona o přístupu k informacím, avšak pro úplnost dodala, že by jistě bylo žádoucí, kdyby se rozhodovací praxe správních soudů sjednotila. Jestliže Krajský soud v Praze v rozsudku ze dne 29. 1. 2009, č. j. 48 Ca 84/200848, judikoval, že nadřízeným orgánem krajské nemocnice, jež má právní formu akciové společnosti, je krajský úřad a nikoli ředitel nemocnice, argumentem a *minori ad maius* lze dospět k závěru, že tím spíše nemůže být nadřízeným orgánem státního podniku jeho generální ředitel, nýbrž příslušné ministerstvo, neboť pravomoci ministerstva vůči státnímu podniku jsou značně širší, než jaké příslušejí orgánům kraje ve vztahu ke krajské akciové společnosti. Žalobkyně má za to, jsou správné závěry Krajského soudu v Praze a nikoli Krajského soudu v Hradci Králové.

Při nařízeném jednání zástupce žalobkyně v úvodu odkázal na obsah žaloby i na obsah repliky k vyjádření žalovaného ze dne 13. 5. 2013. Dále pak shrnul body, které pokládá v této věci pro rozhodnutí soudu za klíčové. Uvedl, že žalobkyně požádala o sdělení informací, konkrétně žádala kopii identifikované smlouvy. Její žádost byla vyřízena přípisem ze dne 31. 10. 2012, v němž jí byly sděleny některé okolnosti z obsahu této smlouvy. Byly jí tak poskytnuty jiné informace než žádala, aniž byla odmítnuta žádost v rozsahu, v němž jí nebylo vyhověno, resp. jí byla podána jiná informace, než žádala, aniž bylo rozhodnuto o jejím odmítnutí. Navíc žalobkyně tvrdí, že o její následné stížnosti do tohoto sdělení rozhodl nepříslušný orgán. Dále pak zástupce žalobkyně poukazoval na to, že žalovaný nereagoval ve svých postupech na novelu ust. § 3 odst. 3 zákona o přístupu k informacím, kde bylo doplněno, co se rozumí informací. V této souvislosti pak odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu tak, jak je konkrétně citovala žalobkyně ve svých podáních. Reagoval také na vyjádření žalovaného a zdůraznil, že rozhodnutí, na které ve svém vyjádření odkazuje, je špatně interpretováno, navíc vychází ze znění citovaného ustanovení § 3 před jeho novelou.

Zástupce žalovaného odkázal na písemné vyjádření k žalobě ze dne 4. 4. 2013 a zdůraznil, že žaloba na nečinnost je speciální žalobou a k jejímu úspěšnému podání je třeba splnit zákonné předpoklady. Těmi jsou především nečinnost správního orgánu a dále bezvýsledné vyčerpání procesních prostředků daných k ochraně práv žadatele. V této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 76/2007 ze dne 31. 1. 2008, v němž je řešena prakticky shodná otázka i shodný postup správního orgánu. Přiklonil se k závěru, podle kterého jednal žalovaný. K námitce žalobkyně týkající se nepříslušnosti orgánu, který rozhodl o námitce, poukázal na stanovisko a rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 1. 4. 2008, sp. zn. 30 Ca 162/2007, v němž zaujal názor, že nadřízeným orgánem žalovaného je generální ředitel. Podle tohoto názoru žalovaný postupoval s tím, že jiný postup by bylo možno označit za nesprávný s ohledem na právní jistotu.

Krajský soud přezkoumal postup žalovaného dle části třetí hlavy druhé dílu druhého s.ř.s. a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

V projednávané věci bylo zjištěno, že se žalobkyně domáhala na žalovaném, a to přípisem ze dne 14. 10. 2012, poskytnutí kopie smlouvy mezi žalovaným a společností Mexx Clanroy, uzavřené na dražby nemovitostí. Žalovaný na tuto žádost odpověděl sdělením ze dne 31. 10. 2012. Na základě stížnosti proti tomuto sdělení vydal generální ředitel žalovaného (v daném případě Ing. M. G., pověřený řízením žalovaného) dne 5. 12. 2012 rozhodnutí, jímž sdělení ze dne 31. 10. 2012 potvrdil.

Krajský soud hodnotil takto nastíněné skutkové okolnosti projednávané předmětné věci z pohledu ust. § 79 a následujících s.ř.s., z něhož vyplývá, že k podání žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu je legitimován ten, kdo bezvýsledně vyčerpал prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti, přičemž žalovaným je správní orgán, který podle žalobního tvrzení má povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení. Soud pak rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí (ust. § 81 odst. 1 s.ř.s.). Je-li návrh důvodný, soud uloží rozsudkem správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení, jinak žalobu zamítne dle ust. § 81 odst. 2 a 3.

Z naznačeného postupu je zřejmé, že žalovaný žádosti žalobkyně nevyhověl, když uvedl toliko jím vybrané údaje z předmětné smlouvy, jak ostatně konstatovala i sama žalobkyně v podané žalobě. Svoje stanovisko sdělil žalovaný přípisem ze dne 31. 10. 2012. Správnost jeho postupu pak na základě stížnosti a odvolání žalobkyně potvrdil rozhodnutím Ing. M. G., ekonomický ředitel, pověřený řízením Lesů České republiky, s.p. Z naznačeného postupu nepochybně vyplývá, že o žádosti žalobkyně bylo rozhodnuto, v postupu žalovaného tedy nelze spatřovat nečinnost. Je tak zřejmé, že žalobkyně nemusela přistoupit a ani nepřistoupila k použití prostředků, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k její ochraně proti nečinnosti, jak vyžaduje ust. § 79 s.ř.s.

Krajský soud má rovněž zato, že vydané rozhodnutí je možno pokládat za rozhodnutí nadřízeného orgánu a odkazuje přitom na svoji judikaturu obsaženou v rozsudku ze dne 1. 4. 2008, sp. zn. 30 Ca 162/2007. V ní zdejší soud zaujal k otázce, kdo je v případě, že postavení povinného subjektu k poskytnutí informací dle zákona o přístupu k informacím přísluší státnímu podniku, nadřízeným orgánem k rozhodnutí o odvolání dle § 16 této právní úpravy. Stejný názor zaujímá i v projednávané věci a to s následujícím závěrem. Dle § 20 odst. 5 zákona o přístupu k informacím, nelze-li podle § 178 správního řádu nadřízený orgán určit, rozhoduje v odvolacím řízení a v řízení o stížnosti ten, kdo stojí v čele povinného subjektu. Podle § 178 odst. 1 správního řádu je nadřízeným správním orgánem ten správní orgán, o kterém to stanoví zvláštní zákon. Neurčuje-li jej zvláštní zákon, je jím správní orgán, který podle zákona rozhoduje o odvolání, popřípadě vykonává dozor. Ustanovení odstavce pak 2 vyjmenovává konkrétně, který orgán veřejné správy je nadřízeným

správním orgánem v těch kterých konkrétních případech. Z uvedeného je zřejmé, že ustanovení § 178 správního řádu na žalovaného nedopadá, a to z toho prostého důvodu, že nejsou správním orgánem ve smyslu předpokládaném tímto ustanovením, ale veřejnou institucí. V takovém případě ovšem dle názoru krajského soudu nezbyvá, než aplikovat právě zmíněný § 20 odst. 5 zákona o přístupu k informacím, který s takovou situací počítá. Tím, kdo tedy v odvolacím řízení je oprávněn a současně povinen rozhodovat, je v přezkoumávané věci generální ředitel Lesů České republiky, s.p., jakožto osoba, která stojí v jejich čele.

Krajský soud proto žalobu jako nedůvodnou ve smyslu ust. § 81 odst. 3 s.ř.s. zamítl.

Ohledně nákladů řízení postupoval krajský soud v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl úspěch žalovaný. Jeho důvodně vynaloženými náklady soudního řízení byla odměna zástupce a jeho režijní výlohy. Odměna za zastupování se u soudních řízení dle s.ř.s. stanoví podle zásad pro mimosmluvní odměny, tedy podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (advokátní tarif). Zástupce učinil celkem 3 úkony právní služby po 3 100 Kč, a to převzetí zastoupení, vyjádření k žalobě a účast na jednání před soudem. Dále krajský soud přiznal žalobkyni nárok na úhradu 3 režijních paušálů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu po 300 Kč a cestovné z Prahy do Hradce Králové a zpět ve výši 1 205,64 Kč včetně náhrady za promeškaný čas za šest půlhodin v celkové výši 600 Kč. To vše včetně DPH. Žalobkyně byla proto zavázána k náhradě nákladů řízení v celkové výši uvedené ve výroku II. tohoto rozsudku.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 18. června 2013

Mgr. Marie Kocourková, v.r.
předsedkyně senátu